

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN
E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

**Probas de acceso a ciclos
formativos de grao medio**

Probas de

Código

CMPS002

Lingua galega

Parte sociolingüística. Lingua galega

1. Formato da proba

Formato

- A proba consta de vinte cuestións tipo test.
- As cuestións tipo test teñen tres posibles respostas das que soamente unha é correcta.

Puntuación

- Puntuación: 0,50 puntos por cuestión tipo test correctamente contestada.
- Por cada cuestión tipo test incorrecta restarase 0,125 puntos.
- Polas respostas en branco non se descontará puntuación.
- No caso de marcar máis dunha resposta por pregunta considerárase como unha resposta en branco.

Duración

- Este exercicio terá unha duración máxima de 40 minutos.

Materiais e instrumentos que se poden empregar durante a proba

- Bolígrafo con tinta negra ou azul.

2. Exercicio

Texto 1

Plans de recuperación e conservación do sapoconcho común, a píllara das dunas e a escribenta das canaveiras, especies ameazadas en Galicia

Os plans de recuperación da Xunta de Galicia teñen como fin garantir a conservación das especies que viven en estado silvestre no territorio galego e dos seus hábitats e mais establecer medidas que preserven, manteñan e restablezan as súas poboacións naturais. Así, trátase de corrixir os problemas de conservación, realizando un plan que recolle trazos biolóxicos, estado da poboación ou do espazo da especie.

No caso do sapoconcho, as principais ameazas son a destrución do hábitat, a introdución de especies exóticas invasoras, as capturas como mascota, os córvidos e a contaminación. Os obxectivos do plan centranse en evitar as afeccións directas por accións do ser humano, favorecer o incremento da poboación, reintroducir a especie en polo menos catro novas localidades, conservar e mellorar a calidade e crear un fondo documental de apoio á xestión.

Para a escribenta das canaveiras, son o abandono de aproveitamentos tradicionais como o pastoreo, o corte de vexetación entre abril e maio e as molestias en época de nidificación. Os obxectivos son: aumentar o tamaño da poboación ata duplicar a actual, fomentar a colonización de zonas húmidas de reprodución que se perderon e informar, concienciar e facer partícipe á sociedade.

Por último, para a píllara das dunas as principais ameazas son a limpeza mecánica das praias ou os vehículos circulando por praias e dunas, a acampada ao aire libre nas praias, os cans soltos nas praias e mais os animais depredadores.

Os obxectivos do plan centranse en protexer as áreas de cría, manter os recursos e mecanismos necesarios para o manexo e protección da especie e os seus hábitats a longo prazo e realizar un seguimento e avaliación das medidas adoptadas.

En abril de 2007 regulouse o *Catálogo galego de especies ameazadas*, que ten como finalidade evitar a perda de biodiversidade biolóxica en todas as súas formas. Os criterios e procedementos para a inclusión dunha especie nunha das dúas categorías existentes son os seguintes:

-En perigo de extinción: unha categoría reservada para aquelas especies cuxa supervivencia é pouco probable, se os factores causantes da súa actual situación seguen actuando.

-Vulnerable: resérvase para aquelas especies que corren perigo de pasaren á categoría anterior nun futuro inmediato, se os factores adversos que actúan sobre elas non son corrixidos.

[http://www.xunta.es/notas-de-prensa?content=/Portal-Web/Contidos/Novas/nova_estandar20038.html]

1. O *sapoconcho* [liña 6] que se menciona no texto é:

- A** Un réptil que hiberna enterrado na lama do fondo das pozas onde vive e se alimenta de insectos, vermes e moluscos.
- B** Un anfibio da orde dos anuros, do que existen varias especies, de patas curtas, pel rugosa e xeralmente de costumes nocturnos.
- C** Un mamífero de pelo mesto e escuro, cos dedos unidos por membranas, que vive na beira dos ríos e se alimenta de peixes.

2. No sentido en que aparece no texto, o hábitat [liña 2] é:

- A** A masa de auga salgada que cobre aproximadamente as tres cuartas partes da superficie total da Terra.
- B** A metade da superficie da esfera terrestre, dividida por un círculo máximo, de preferencia o Ecuador ou un meridiano.
- C** O lugar de condicións axeitadas para que viva un organismo, especie ou comunidade animal ou vexetal.

3. A *biodiversidade* [liña 23] é:

- A** O conxunto de seres vivos que habitan o planeta Terra ou unha zona xeográfica específica.
- B** A zona onde habitan os seres vivos, que inclúe os continentes, os océanos e a parte inferior da atmosfera.
- C** A ciencia que ten por obxecto o estudo dos seres vivos.

4. Segundo o texto, algúns dos obxectivos dos plans son:

- A** Axexar e perseguir un animal salvaxe para matalo ou apresalo.
- B** Conservar ou reintroducir as especies e restablecer as poboacións.
- C** Sacar ou tratar de sacar da auga peixes e outros animais útiles ao home.

5. Cal destas afirmacións é verdadeira?

- A** As dunas son grandes extensións de terreo chan ou con poucas ondulacións situadas á beira das praias.
- B** As canaveiras son árbores caducifolias, que poden acadar corenta metros de altura e teñen como froito a landra.
- C** Os animais que poden ser feridos ou danados fisicamente, ou que poden ser atacados con facilidade, son vulnerables.

6. Cal destas afirmacións é falsa?

- A** Os animais en perigo de extinción teñen asegurada a súa existencia no futuro.
- B** Algúns animais sofren afeccións directas por accións do ser humano.
- C** As medidas adoptadas tratan de corrixir os problemas de conservación dos animais.

7. Cal é a serie de palabras correctamente acentuada?

- A** Améi, cantóu, colléu, españoís, palatáis, recibíu, dólmens, lápiz.
- B** Rubí, avós, tabús, algúns, carácter, bíceps, agradábeis, lámpada.
- C** Ademáis, viaxeí, xudéu, partíu, púiden, acuário, triunfo, piragüísmo.

8. Cal é a serie de emparellamentos correcta?

- A** pé → parte do corpo; pe → letra; présa → apuro; presa → prendida.
- B** só → preposición; so → adverbio; té → letra; te → infusión.
- C** é → conxunción; e → presente de indicativo; chá → che + a; cha → plana.

9. Cal é a afirmación correcta?

- A** Os *estranxeirismos* e os *latinismos* non seguen as regras de acentuación: *lider*, *accesit*.
- B** Por regra xeral, os pronomes acentúanse en galego: *Leva ésta*; *Cál queres?*
- C** Os adverbios terminados en *-mente* non se acentúan por seren graves: *facilmente*.

10. Cal é a serie de emparellamentos correcta?

- A** doctor → doctora; campeón → campeona; pai → mai; xenro → xenra.
- B** cabalo → egua; castrón → cabra; macho → femia; tsar → tsarina.
- C** padrastro → madrastra; vampiro → vampira; rei → reina; irmao → irmá.

11. Cal destas series de palabras contén un sufixo que significa “xentilicio”?

- A** Arboredo, alameda, viñado.
- B** Balorento, cincento, neboento.
- C** Chileno, eslovena, nazareno.

12. Cal é a serie de palabras correcta?

- A** Reises, irmaos, faroles, reptiles, chinos, gardamontes, augas ardentes, baixos relevos.
- B** Canons, baúis, coñacs, sándwichs, pósteres, parasoles, porcos teixos, gardas civís.
- C** Lápicos, álbumes, anoracs, hippys, vaivenes, ourizocachos, gatos monteses.

13. Para evitarmos o *sexismo* no uso da lingua podemos utilizar:

- A** Substantivos masculinos como *mozo*, *ciudadán* e *varredor*.
- B** Substantivos femininos como *xuíza*, *presidenta* e *poetisa*.
- C** Substantivos colectivos como *alumnado*, *profesorado* e *funcionariado*.

Texto 2

Unha moza de 16 anos cursa Física na Universidade de Santiago

Ten 16 anos e estuda Física na Universidade de Santiago. O seu é un dos casos que entra dentro dese 2 % de nenos galegos superdotados e dese 12 % de persoas con altas capacidades que viven na comunidade, pero tamén é un dos máis especiais. Non en balde foi capaz de estudar todas as materias de segundo de bacharelato en menos de dous meses, presentarse aos exames en setembro, aprobar, acudir á selectividade e sacar un 9.

O seu «acelerón», tal e como o definiu onte na xornada sobre altas capacidades que se celebrou na Facultade de Psicoloxía da Universidade de Santiago, produciuse este mesmo verán, xusto despois de que fose identificada como unha nova superdotada. Onte contou a súa historia a un repleto auditorio, que botou por terra os estereotipos que a sociedade adoita ter ao redor dos superdotados intelectualmente.

E é que esta alumna non é unha «friki sen amigos que pasa todo o día no ordenador», como moitas veces se pensa dos mozos superdotados, nin sentiu marxinación por ter un intelecto superior. «Máis ben todo ou contrario: ben que lles viña aos meus compañeiros terme ao lado nos exames», comentou onte na mesa redonda.

A frustración tocou á súa porta en cuarto da ESO, cando descubriu «que no instituto xa non pintaba nada» e comezou a marcarse retos ela mesma, como «ir a exames sen estudar ou ir tras estudar só un pouco». Agora que xa está matriculada na universidade compostelá apenas nota diferenza cos seus compañeiros de 18 anos. «Non me tratan de xeito especial». Tampouco os profesores. «Creo que nin saben que teño 16 anos», conta con toda naturalidade esta vilalbesa.

Son persoas que naceron cunha capacidade especial, nin máis nin menos. Así o deixaron claro onte os docentes, pais, especialistas e nenos con altas capacidades que participaron na xornada da Facultade de Psicoloxía. «Non sinto nin orgullo nin vergoña por ser así; nacín cunha habilidade para aprender», comentou. Precisamente, cre, como o resto dos participantes, que hai que «normalizar» a situación, porque «non temos que ter baixa autoestima, nin cernos deuses». E é que os problemas de retraemento social son unha circunstancia e non unha característica das persoas que teñen altas capacidades.

[http://www.lavozdeg Galicia.es/sociedad/2011/12/18/0003_201112G18P34991.htm?idioma=galego]

14. A Facultade de Psicoloxía:

- A** Organizou un congreso dun día de duración para analizar as altas capacidades.
- B** Elaborou un estudo sobre os problemas de retraemento social dos superdotados.
- C** Conseguiulle un posto a esta alumna para estudar na universidade antes dos 18 anos.

15. Cal destas afirmacións é verdadeira?

- A** Todos estes adolescentes carecen de amigos e pasan o tempo no ordenador.
- B** O alumnado que posúe estas características adquiriunas estudando moitos anos.
- C** As altas capacidades intelectuais destas persoas son unha característica innata.

16. Cal destas afirmacións é falsa?

- A** Esta alumna estudou un curso enteiro en dous meses e despois superou as probas de acceso á universidade.
- B** Un sentimento de benestar e satisfacción invadiu a esta moza cando cursaba a secundaria obrigatoria.
- C** Esta adolescente foi identificada como alumna con superdotación intelectual pero nunca se sentiu marxinada por ese feito.

17. No sentido en que aparece no texto, a palabra “estereotipo” [líña 9] significa:

- A** Acción e efecto de axustar algo a unha norma común ou padrón previamente establecido.
- B** Estudo e clasificación dos tipos que se levan a cabo en diversas ciencias na época contemporánea.
- C** Imaxe ou idea aceptada comunmente por un grupo ou sociedade con carácter inmutable.

18. No sentido en que aparece no texto, a palabra “frustración” [líña 15] significa:

- A** Carencia ou falta total dunha cousa.
- B** Acción de privar a alguén do que esperaba.
- C** Xeito con que se responde a unha queixa.

19. No sentido en que aparece no texto, a palabra “docente” [líña 21] significa:

- A** Persoa que cultiva unha rama determinada dunha arte ou dunha ciencia.
- B** Persoa especialista na ciencia que trata das capacidades da mente.
- C** Persoa que ensina unha ciencia ou unha arte.

20. O elemento de composición de palabras “super-” pode significar:

- A** Dimensión menor, lonxitude, fóra de, máis alá, alén de.
- B** Preeminencia, excelencia, en grao sumo, encima de, exceso.
- C** Punto culminante, aumento, expansión, crecemento, auxe.

3. Solución para as preguntas tipo test

Nº	A	B	C	
1	X			
2			X	
3	X			
4		X		
5			X	
6	X			
7		X		
8	X			
9			X	
10		X		
11			X	
12		X		
13			X	
14	X			
15			X	
16		X		
17			X	
18		X		
19			X	
20		X		
Nº de respostas correctas (C)				
Nº de respostas incorrectas (Z)				
Puntuación do test = $C \times 0'5 - Z \times 0'125$				

Nas preguntas de test, por cada resposta incorrecta descontaranse 0'125 puntos. As respostas en branco non descontarán puntuación.